

Program praktyki zawodowej Kierunek: Praca socjalna

Studia drugiego stopnia stacjonarne/niestacjonarne

1. Cele praktyki

Celem praktyki zawodowej jest skonfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką działania wybranej placówki z obszaru wspierania dzieci/rodzin/ osób dorosłych/seniorów w środowisku lokalnym; aktywne uczestnictwo we wszystkich działaniach podejmowanych w placówce, samodzielne wykonywanie różnorodnych zadań wynikających ze specyfiki placówki, współdziałanie z opiekunem praktyk w rozpoznawaniu, zaspakajaniu potrzeb indywidualnych i społecznych uczestników; doskonalenie własnego warsztatu zawodowego oraz zebranie materiałów potrzebnych do sporządzenia wymaganej dokumentacji potrzebnej do zaliczenia praktyki zawodowej

Student w trakcie praktyki poznaje strukturę i organizację placówki, rodzaje świadczonych usług oraz zadania osób w niej zatrudnionych, specyfikę uczestników korzystających z pomocy placówki oraz metodykę pracy, narzędzia diagnozy i ewaluacji, zasady, procedury stosowane w placówce. Doskonali umiejętność samodzielnego zaprojektowania i przeprowadzenia działań praktycznych wynikających z potrzeb uczestników, z wykorzystaniem najbardziej adekwatnych środków i metod pracy; inicjuje samodzielne zadania i współdziała z opiekunem praktyk z ramienia placówki w zaplanowaniu form pomocy i zastosowaniu metod, technik i narzędzi pracy socjalnej; dokonuje pisemnej i ustnej ewaluacji własnej praktyki zawodowej, wskazuje obszary wymagające refleksji w przyszłych działaniach, przygotowuje w formie pisemnej dokumentację z odbytych praktyk zawodowych.

Po zakończonej praktyce zawodowej Student jest gotów do rozumienia własnej sytuacji, możliwości i ograniczeń przy wykonywaniu działań pomocowych, opiekuńczo-wychowawczych i innych, dokonania ewaluacji własnych działań, wiedzy, kompetencji i umiejętności oraz wskazania kierunków własnego rozwoju zawodowego i osobistego, realizowania działań na rzecz pozyskiwania wiedzy, umiejętności, kompetencji poza uczelnią, poprzez aktywne podejmowanie wyzwań zawodowych.

2. Miejsce odbywania praktyki

Praktyki zawodowe na kierunku Praca socjalna studenci mogą realizować w takich instytucjach jak: ośrodki lub punkty pomocy społecznej, regionalne ośrodki polityki społecznej; powiatowe centra pomocy rodzinie, miejskie ośrodki pomocy rodzinie; ośrodki wsparcia dla kobiet z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży; ośrodki wsparcia i opieki nad dzieckiem i rodziną;

specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy; świetlice socjo/terapeutyczne, środowiskowe, rodzinne; ogniska wychowawcze, domy dziennego pobytu dziecka; placówki opiekuńczo-wychowawcze różnego typu: rodzinne, socjalizacyjne, interwencyjne (ośrodki wsparcia dla dzieci i młodzieży, domy dziennego pobytu, domy dla dzieci, pogotowia opiekuńcze, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka); domy pomocy społecznej, rodzinne domy opieki, środowiskowe domy samopomocy; placówki zajmujące się pomocą osobom uzależnionym i ich rodzinom, terapią uzależnień; hospicja stacjonarne lub domowe; urzędy pracy, ochotnicze hufce pracy, kluby i centra integracji społecznej; ośrodki poradnictwa specjalistycznego; ośrodki adopcyjno-opiekuńcze; organizacje pozarządowe działające w obszarze szeroko rozumianej pracy środowiskowej; schroniska lub inne placówki pomagające osobom bezdomnym; kluby seniora, placówki wspierających rozwój osób starszych; inne placówki prowadzące bezpośrednią pracę wychowawczą, opiekuńczo-wychowawczą lub socjalną z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi, seniorami wymagającymi wsparcia w różnych obszarach swojego życia.

3. Termin odbywania praktyki

Praktyki zawodowe trwają 160 godzin (40 godzin tygodniowo) i są przypisane do II semestru studiów. Proponowany termin realizacji praktyki zawodowej to 31.08-25.09. danego roku akademickiego. W uzasadnionych indywidualnych przypadkach, za zgodą Prodziekana ds. kształcenia i rozwoju, termin odbywania praktyk może być inny. Student jest zobowiązany do odbycia praktyki ciągłej w trakcie II semestru studiów, tak dla trybu stacjonarnego, jak i niestacjonarnego. Rozliczenie praktyki zawodowej jest warunkiem koniecznym do uzyskania zaliczenia semestru II.

4. Organizacja praktyki

Za organizację praktyki zawodowej od strony administracyjnej odpowiedzialny jest student we współpracy z Ośrodkiem Praktyk Pedagogicznych i Zawodowych, znajdującym się przy ul. Żołnierskiej 14 w Olsztynie (Pani mgr Aleksandra Kurkowska). Za organizację praktyki od strony merytorycznej odpowiedzialny jest Opiekun Praktyki z ramienia instytucji przyjmującej na praktykę.

Student, który dokonał wyboru instytucji, zobowiązany jest: uzgodnić wybór instytucji z Opiekunem Praktyki z Katedry Pedagogiki Społecznej i Metodologii Badań Edukacyjnych, zapoznać się z Regulaminem Praktyk Studenckich Wydziału Nauk Społecznych UWM oraz Programem Praktyk Zawodowych; skompletować niezbędną dokumentację: Wniosek o praktykę studencką, Umowa o organizację praktyki (dokumenty dostępne na stronie WNS- zakładka Praktyki); udać się z kompletem dokumentów do wybranej instytucji w celu podpisania Umowy o organizację praktyki; stawić się na praktykę w wyznaczonym terminie; po zakończeniu praktyki złożyć u Opiekuna Praktyki z KPSiMBE dokumenty niezbędne do zaliczenia praktyki. Student dysponuje czasem podczas praktyki w zależności od charakteru pracy instytucji i umowy z Opiekunem praktyk. Zobowiązany jest do odbycia:

- co najmniej 4 wywiadów środowiskowych (samodzielnie lub w asyście pracownika socjalnego/asystenta rodziny) w przypadku praktyki w M-GOPS, PCPR, PPS

-co najmniej 10 godzin w osobistej styczności z uczestnikami placówki samodzielnie organizując zajęcia w placówce na podstawie wcześniej przeprowadzonej diagnozy potrzeb uczestników

-co najmniej 20 godzin student hospituje zajęcia prowadzone dla uczestników w placówce

-w pozostałym czasie student asystuje opiekunowi praktyk i innym pracownikom instytucji w poznaniu całokształtu działalności placówki oraz wszystkich zadaniach realizowanych przez placówkę wobec jej uczestników; dokonuje analizy dokumentacji i przepisów prawnych, gromadzi materiały do sporządzenia studium przypadku.

5. Zadania studenta

Student samodzielnie dokonuje wyboru miejsca praktyk zgodnie z programem praktyk.

Student zobowiązany jest do:

- systematycznego, rzetelnego i punktualnego odbywania praktyki zgodnie z ustaleniami dyrekcji placówki lub/i opiekuna praktyki
- aktywnego uczestnictwa w pracy placówki podejmując zadania zlecone przez opiekuna praktyk a także samodzielnie zainicjowane
- zapoznania się ze specyfiką pracy instytucji, w szczególności z miejscem jakie zajmuje placówka w systemie wychowania, opieki lub pomocy społecznej; zakresem funkcji, zadań jakie stoją przed placówką i osobami w niej zatrudnionymi; problemami poszczególnych podopiecznych objętych działaniem placówki; możliwymi sposobami organizacji działań opiekuńczo-wychowawczych, socjalnych, terapeutycznych w placówce; specyfiką pracy osoby bezpośrednio nadzorującej praktykę studenta
- lojalności wobec placówki, występowania w obronie jej interesów, zachowania tajemnicy służbowej i państwowej, zachowania poufności danych, współpracy z innymi pracownikami placówki i ich podopiecznymi
- zapoznania się z regulaminem BHP obowiązującym w miejscu odbywania praktyki
- ubezpieczenia się od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas trwania praktyki
- godnego reprezentowania Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
- podejmowania działań opiekuńczych, diagnostycznych, opiekuńczo-wychowawczych, socjalnych, pomocowych i innych, zgodnie z ideą placówki.

W trakcie praktyki student powinien mieć możliwość: zapoznania się z podstawową dokumentacją placówki; zapoznania się z planami pracy oraz programami działań; zapoznania się ze sprawozdaniami lub/i raportami; zapoznania się z metodami, technikami i narzędziami diagnostycznymi i ewaluacyjnymi; przeprowadzenia analizy akt, obserwacji uczestniczącej i organizacji działań socjalno-wychowawczych sprzyjających opracowaniu studium indywidualnego przypadku oraz propozycji planu pracy z przypadkiem; hospitowania wybranych zajęć indywidualnych czy grupowych (jeśli takie są organizowane na terenie placówki); samodzielnego przeprowadzenia zajęć dla wybranej grupy uczestników, uczestniczenia w wywiadach środowiskowych lub/i samodzielnego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Student powinien mieć możliwość omówienia z Opiekunem praktyk z ramienia instytucji własnej sytuacji zawodowej, możliwości i ograniczeń przy wykonywaniu działań pomocowych, dokonać ewaluacji własnych działań, wiedzy, kompetencji i umiejętności

oraz wskazać kierunki rozwoju zawodowego i osobistego a także obszary wymagające refleksji i dalszej pracy.

6. Sposób dokumentacji praktyki

W trakcie realizacji praktyki student zobowiązany jest do systematycznego przygotowywania dokumentacji wymaganej przez Opiekuna praktyk z Katedry Pedagogiki Społecznej i Metodologii Badań Edukacyjnych..

Najpóźniej do dnia 30.09 każdego roku akademickiego student przygotowuje do zaliczenia praktyki dokumenty tj.:

- dziennik praktyk z opinią Opiekuna praktyk z ramienia placówki
- dokumenty do wyboru (2 przykładowe konspekty z przeprowadzonych zajęć lub 2 przykładowe wywiady środowiskowe)
- studium indywidualnego przypadku
- pisemna autoewaluacja praktyk zawodowych.

Student przygotowuje się także na kolokwium ustne z praktyki zawodowej obejmujące treści dotyczące struktury i organizacji placówki, rodzaju świadczonych usług, zadań osób zatrudnionych, specyfiki uczestników; zasad, procedur stosowanych w placówce, metodyki działań socjalnych, procedur diagnostycznych, pomocowych i ewaluacyjnych.

7. Warunki zaliczenia praktyki

Warunkiem zaliczenia praktyki jest przedstawienie poprawie wypełnionych następujących dokumentów: dziennik praktyk z opinią wystawioną przez Opiekuna praktyki z ramienia instytucji; drugi dokument do wyboru, studium indywidualnego przypadku, własna ewaluacja praktyki (własny opis i ocena przebiegu praktyki). Stopień poprawności uzupełnienia dokumentów, rzetelność i zgodność z założeniami diagnostycznymi (wywiady środowiskowe, studium) czy metodycznymi (konspekty) oraz poziom refleksyjności (ewaluacja) jest podstawą do wystawienia oceny z przedmiotu. Zaliczenia praktyki zawodowej dokonuje Opiekun praktyk z KPSiMBE na podstawie analizy w/w dokumentów oraz kolokwium ustnego, zgodnie z wymaganiami w zakresie posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji przedstawionymi w sylabusie przedmiotu Praktyka zawodowa.

8. Zadania placówki

Opiekun praktyki z ramienia instytucji przyjmującej na praktykę powinien: zapoznać studenta ze specyfiką zawodu i kompetencjami osób zatrudnionych w instytucji; we współpracy ze studentem wyznaczyć zadania na czas realizacji praktyki; zapoznać z podstawową dokumentacją placówki, planami pracy oraz programami działań, sprawozdaniami lub/i raportami; zapoznać z metodami, technikami i narzędziami diagnostycznymi oraz ewaluacyjnymi; umożliwić przeprowadzenie analizy akt, obserwacji uczestniczącej, podejmowania działań edukacyjnych, opiekuńczych, wspierających, socjalnych w celu opracowania studium przypadku wybranego uczestnika; umożliwić hospitowanie wybranych zajęć indywidualnych czy grupowych (jeśli takie są organizowane na terenie placówki) w liczbie co najmniej 20 godzin; umożliwić samodzielne przeprowadzenie zajęć (wykładów, pokazów, warsztatów, zajęć praktycznych) dla wybranej grupy uczestników w liczbie co najmniej 10 godzin; umożliwić udział studenta w przeprowadzaniu co najmniej 4 wywiadów środowiskowych; motywować do samodzielnego,

krytycznego myślenia; służyć radą i pomocą studentowi odbywającemu praktykę; wystawić opinię z przebiegu praktyki.

Podziękowania

Studenci oraz pracownicy Katedry Pedagogiki Społecznej i Metodologii Badań Edukacyjnych Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie bardzo serdecznie dziękują Dyrekcji placówki za umożliwienie Studentom odbycia praktyki zawodowej i objęcie ich merytoryczną opieką. Odbycie praktyk zawodowych jest bardzo ważnym elementem w kształceniu studentów, doskonaleniu ich warsztatu zawodowego oraz bezcennym doświadczeniem w przygotowaniu do wykonywania zawodów pomocowych.

Program przygotowała
mgr Magdalena Dymowska

Koordinator praktyk zawodowych

Katedra Pedagogiki Społecznej i Metodologii Badań Edukacyjnych
Wydział Nauk Społecznych UWM w Olsztynie

Magdalena Dymowska

Henryk Mizerek
KIEROWNIK KATEDRY
prof. dr hab. Henryk Mizerek

